

Z A K O N

O IZMENAMA I DOPUNAMA KRIVIČNOG ZAKONIKA

Član 1.

U Krivičnom zakoniku („Službeni glasnik RS”, br. 85/05, 88/05 – ispravka, 107/05 – ispravka, 72/09, 111/09 i 121/12), u članu 204. stav 2. menja se i glasi:

„(2) Kaznom iz stava 1. ovog člana kazniće se i učinilac dela krađe ako vrednost ukradenih stvari prelazi iznos od četristopedeset hiljada dinara.”

Posle stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

„(3) Kaznom iz stava 1. ovog člana kazniće se i učinilac dela krađe, bez obzira na vrednost ukradene stvari, ako ukradena stvar predstavlja kulturno dobro, odnosno dobro koje uživa prethodnu zaštitu ili prirodno dobro ili ukradena stvar predstavlja javni uređaj za vodu, kanalizaciju, toplotu, gas, električnu ili drugu energiju ili uređaje sistema javnog saobraćaja i veza, odnosno delove tih uređaja.”

Dosadašnji stav 3. postaje stav 4.

Član 2.

U članu 221. stav 4. posle reči: „prethodnu zaštitu” dodaju se reči: „ili prikrivena stvar predstavlja javni uređaj za vodu, kanalizaciju, toplotu, gas, električnu ili drugu energiju ili uređaje sistema javnog saobraćaja i veza, odnosno delove tih uređaja”.

Član 3.

Član 279. menja se i glasi:

„Član 279.

(1) Ko uništi, ošteti, izmeni, učini neupotrebljivim ili ukloni javni uređaj za vodu, kanalizaciju, toplotu, gas, električnu ili drugu energiju ili uređaje sistema javnog saobraćaja i veza, odnosno delove tih uređaja,

kazniće se zatvorom od tri meseca do pet godina.

(2) Ako je delom iz stava 1. ovog člana prouzrokovan poremećaj u životu građana ili u funkcionisanju privrede, odnosno javnog saobraćaja,

učinilac će se kazniti zatvorom od jedne do osam godina.”

Član 4.

U članu 288. st. 3. i 4. reči: „279. stav 2,” brišu se.

Član 5.

U članu 290. stav 1. posle reči: „saobraćajnicama” dodaju se zapeta i reči: „zaustavljanjem prevoznog sredstva u železničkom saobraćaju protivno propisima”.

Član 6.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmenama i dopunama Krivičnog zakonika sadržan je u odredbama člana 34. stav 2. i člana 97. tačka 2. Ustava Republike Srbije, kojima je, između ostalog, propisano da se krivična dela i krivične sankcije određuju zakonom i da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje odgovornost i sankcije za povredu sloboda i prava građana utvrđenih Ustavom i za povredu zakona.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Razlozi za donošenje Zakona o izmenama i dopunama Krivičnog zakonika sadržani su u inicijativama javnih preduzeća „Eletroprivreda Srbije”, „Elektromreže Srbije” i „Železnice Srbije”, u kojima se navodi da se poslednjih godina dešava veliki broj krivičnih dela krađe javnih uređaja, oštećenja i uništenja objekata i uređaja prenosnog ili distributivnih sistema električne energije, odnosno uređaja, infrastrukture i prevoznih sredstava u železničkom saobraćaju, čime se nanosi višemilionska šteta ovim sistemima i onemogućava redovan rad ovih preduzeća, čija je delatnost od posebnog značaja za život građana Republike Srbije i funkcionisanje privrede.

U vezi sa tim, pored preciziranja i pooštavanja kazne za krivično delo: teška krađa (član 204. KZ), uništenje ili oštećenje javnih uređaja (član 279. KZ) i ugrožavanje javnog saobraćaja opasnom radnjom i opasnim sredstvom (član 290. KZ), a imajući u vidu da se ukradene stvari koje su predmet izvršenja navedenih krivičnih dela prodaju preko nelegalnih otpada ili lica koja se bave otkupom takvih stvari, predlaže se i dopuna krivičnog dela prikrivanje iz člana 221. Krivičnog zakonika, kojom se predviđa i veća kazna za prikrivanje stvari koje predstavljaju javni uređaj za vodu, kanalizaciju, toplotu, gas, električnu ili drugu energiju ili uređaje sistema javnog saobraćaja i veza, kao i delova tih uređaja.

Predloženim izmenama i dopunama Krivičnog zakonika izvršiće se uticaj na potencijalne izvršioce navedenih krivičnih dela da ih ubuduće ne vrše, čime se ostvaruje generalna prevencija kao cilj krivičnog zakonodavstva.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. Predloga zakona menja se član 204. Krivičnog zakonika, tako što se dosadašnji stav 2. tog člana deli na dva stava i proširuje se inkriminacija teške krađe i ako je ukradena stvar javni uređaj za vodu, kanalizaciju, toplotu, gas, električnu ili drugu energiju ili uređaje sistema javnog saobraćaja i veza, odnosno delove tih uređaja, i to bez obzira na vrednost ukradene stvari.

Članom 2. Predloga zakona dopunjuje se član 221. stav 4. Krivičnog zakonika, koji predviđa kvalifikovani oblik krivičnog dela prikrivanja, na taj način što se predviđa da se kazna zatvora od šest meseci do pet godina odnosi i za prikrivanje javnih uređaja za vodu, kanalizaciju, toplotu, gas, električnu ili drugu energiju ili uređaja sistema javnog saobraćaja i veza, kao i delova tih uređaja.

Članom 3. Predloga zakona izmenjeno je krivično delo uništenje ili oštećenje javnih uređaja iz člana 279. Krivičnog zakona. Stavom 1. tog člana propisano je da se postojeća kazna od tri meseca do pet godina zatvora odnosi na svako uništenje ili oštećenje javnog uređaja, bez obzira da li je prouzrokovan poremećaj u životu građana ili funkcionisanju privrede, a ako je nastupila takva posledica, stavom 2. ovog člana predviđena je veća kazna, i to zatvor od jedne do osam godina. Takođe,

brisano je rešenje iz važeće odredbe stava 2. člana 279. Krivičnog zakonika koje je predviđalo blaže kažnjavanje ako je krivično delo učinjeno iz nehata.

Članom 4. Predloga zakona vrši se pravnotehničko usklađivanje člana 288. Krivičnog zakonika, zbog predloženih izmena člana 279. Krivičnog zakonika.

Članom 5. Predloga zakona dopunjuje se član 290. stav 1. Krivičnog zakonika, tako što se predviđa nova radnja izvršenja krivičnog dela ugrožavanje javnog saobraćaja opasnom radnjom i opasnim sredstvom, imajući u vidu učestale pojave protivpravnog zaustavljanja prevoznog sredstva u železničkom saobraćaju.

Članom 6. Zakona određuje se stupanje zakona na snagu.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA PRIMENU ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti dodatna finansijska sredstva u budžetu Republike Srbije.

V. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Predlaže se da se Zakon donese po hitnom postupku budući da bi njegovo nedonošenje po hitnom postupku moglo da prouzrokuje štetne posledice po život i rad ljudi, a iz razloga što se Zakonom predlažu izmene i dopune Krivičnog zakonika kojima se preciziraju, odnosno pooštavaju kazne za krivična dela krađe javnih uređaja, oštećenja i uništenja objekata i uređaja prenosnog ili distributivnih sistema električne energije, odnosno uređaja, infrastrukture i prevoznih sredstava u železničkom saobraćaju, čime će se omogućiti bolja zaštita imovine javnih preduzeća čija je delatnost od posebnog interesa za život građana i funkcionisanje privrede.